

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

"Aprobat"
Directorul Colegiului de

Arte Plastice "Al. Plămădeală"

Lilia Răcilă

2023

Curriculum disciplinar
F.08.O.016 DESEN II

Specialitatea: 21120 Tehnologii Poligrafice
Calificarea: Tehnician în tehnologii poligrafice

Chișinău 2023

Autor:

1. **Vatavu Tatiana**, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Aprobat de:

Consiliul artistic și de evaluare al Colegiului de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Director

Răcilă Lilia

7.12 2022

Recenzenți:

1. Voinschi Nina, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”
2. Nița Ion, grad didactic doi, Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://edu.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	4
III.	Competențele profesionale specific modulului	5
IV.	Administrarea modulului	5
V.	Unitățile de învățare	5
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	5
VII.	Studiul individual ghidat de profesor	6
VIII.	Lucrările practice / de laborator recomandate	7
IX.	Sugestii metodologice	7
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	8
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	8
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor	9

I. Preliminarii

Disciplina *Desen II* cuprinde studierea liniei ca element de expresie, precum și modelarea formelor în spațiu prin intermediul hașurării.

Conceptele de bază ale disciplinei sunt formele din spațiu, modelate sau redade prin intermediul creionului, materialelor moi ca: sanguina, cărbunele, pastelul, sepia și al mijloacelor artistice: hașura, tonul, pata, elementele clarobscurului etc.

Această disciplină ține de toate domeniile artelor plastice, artelor aplicate și artelor decorative și design. Desenul este disciplina care îi ajută pe elevi să observe frumosul și armonia lumii înconjurătoare, să aplice linia și tonul în redarea formelor din spațiu sau să creeze unele stări, să perceapă mai profund operele de artă. Este important ca elevii să poată crea și modela figura umană îmbrăcată, modelului nud, mediul înconjurător, interiorul, figurii în interior și naturile statice prin linie, pată, hașură, să poată să mândușcă profesional creionul.

Pentru formarea competențelor specifice disciplinei date elevul trebuie să apeleze la formarea legăturii organice dintre toate disciplinele de profil, la corelarea între teorie și practică.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Disciplina *Desen II* are un rol important atât în formarea inițială, cât și cea continuă a specialistului din domeniul artelor plastice, artelor decorative și design. Studierea desenului contribuie la crearea personalității de înalt profesionalism, cu un bun simț al liniei, valorației luminii, spațiului, proporției atât în desenarea obiectelor de uz casnic cât și al celor de interior, al formării gustului estetic, imaginației și sensibilității tonale.

Această disciplină îi înzestrează pe viitorii specialiști cu cunoștințe competitive teoretice și metodologice, cu deprinderi practice, cu capacități de înțelegere profundă a noțiunilor fundamentale de desen, a legităților și principiilor, metodelor și procedurilor de efectuare a unui desen. Această disciplină contribuie la conștientizarea actului creator, ca demers important în educarea creativității artistico-plastice a viitorilor specialiști în domeniul respectiv. Artele Plastice își au originea în desen, doar prin intermediul desenului elevul-absolvent poate să ordoneze, să construiască și să configureze structuri plastice și complexe.

Disciplina *Desen II* oferă elevului oportunități de a face față situațiilor cotidiene concrete, de a soluționa probleme și situații de lucru, de a se integra profesional. Atitudinile și comportamentele caracteristice viitorului specialist, formate în cadrul acestei discipline, vor contribui la desfășurarea unei activități independente și la o carieră de succes. Studierea acestei discipline va contribui la formarea și dezvoltarea de competențe profesionale în asumarea responsabilității pentru crearea unor idei noi, îndeplinirea sarcinilor complexe, lucrărilor conceptuale, care necesită un nivel de calificare corespunzător economiei naționale și sferei sociale, de asemenea de abilități cognitive și practice care sunt folosite pentru reprezentarea disciplinei date.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențe profesionale specifice disciplinei:

1. Recunoașterea materialului moale ca modalitate de redare a corpului uman după modelul îmbrăcat.
2. Reprezentarea plastică a modelului nud în creion.
3. Redarea tonală a corpului uman după modelul viu.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VIII	90	3	42	45	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Figură costumată. Model viu.	
1. Recunoașterea materialului moale ca modalitate de redare a corpului uman după modelul îmbrăcat: - prezentarea paginării figurii îmbrăcate; - analiza proporțiilor modelului viu; - prezentarea tehnicilor de lucru cu diverse materiale moi.	1.1 Studiul corpului uman după modelul îmbrăcat, material moale. 1.2 Paginarea. Formele paginării. 1.3 Proporțiile. Prioritățile proporțiilor. 1.4 Materialele moi în desen.
2. Nud. Model viu.	
2. Reprezentarea plastică a modelului nud în creion: - prioritățile tonului; - aplicarea suprafețelor tonale pe formă; - modelarea tonală a detaliilor.	2.1 Schiță de model nud. 2.2 Desen constructiv linear - tonal. 2.3 Tonul și importanța lui în desen. 2.4 Volumul și proprietățile tonale.
3. Figură îmbrăcată în interior. Model viu.	
3. Redarea tonală a corpului uman după modelul viu: - prezentarea suprafețelor de lumină și umbră; - analiza contrastului de ton; - definirea noțiunilor tonale; - finisarea tonală pe volum; - generalizare compozițională	3.1 Desenul corpului uman după modelul viu. 3.2 Desen tonal. 3.3 Noțiunea de generalizare compozițional-tonală în desen.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Figură costumată. Model viu.	24	1	11	12
2.	Nud. Model viu.	30	1	14	15
3.	Figură îmbrăcată în interior. Model viu.	36	1	17	18
Total:		90	3	42	45

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Figură costumată. Model viu.			
1.1 Model viu. Cap de expresie.	Schițe liniare după modelul viu costumat A4, 1-2 variante	Prezentarea schițelor	Săptămâna 1
1.2 Criterii de paginare.	Schiță cu paginare a modelului îmbrăcat A4, material moale	Prezentarea schiței	Săptămâna 2
1.3 Metode de prezentare a proporțiilor în figura umană.	Exersări practice după proporțiile figurii umane A4, 1-2 variante, creion	Prezentarea exercițiilor	Săptămâna 3
1.4 Activitatea artistică a unui artist plastic.	Referat	Prezentarea referatului	Săptămâna 4
2. Nud. Model viu.			
2.1 Model viu. Semifigură.	Nud. Model viu, analiză	Prezentare cu demonstrare	Săptămâna 5
2.2 Etapele de desenare a corpului uman.	Schiță. Argumentare practică de paginare A4, creion	Prezentarea schiței	Săptămâna 6
2.3 Elemente de limbaj plastic în redarea volumului.	Schiță. A4, materiale diverse	Prezentarea schiței	Săptămâna 7
2.4 Particularitățile tonului.	Schițe. Tehnici în materiale moi. A4, 1-2 variante	Prezentarea schițelor	Săptămâna 8
2.5 Vizionarea expozițiilor.	Studiu de caz	Prezentarea studiului	Săptămâna 9
3. Figură îmbrăcată în interior. Model viu.			
3.1 Lumina și umbra în desen.	Schiță cu paginare de model îmbrăcat, încadrare ambientală	Prezentarea schiței	Săptămâna 10
3.2 Arta decorativ-aplicată națională.	Prezentare Power-Point	Derularea prezentării	Săptămâna 11
3.3 Modalități de obținere a volumului.	Schiță cu prezentarea interiorului. A4, creion, tehnici diverse.	Prezentarea schiței	Săptămâna 12

3.4 Structuri și fenomene ale tonului.	Desene tonale de figură umană. A4, 1-2 variante	Prezentarea lucrului la etapă.	Săptămâna 13
3.5 Reflexul, parte componentă a volumului.	Exersări tonale	Prezentarea desenelor tonale.	Săptămâna 14
3.6 Maeștri și capodopere.	Portofoliul	Prezentarea portofoliului	Săptămâna 15

VIII. Lucrările practice recomandate

Lucrările practice vor fi efectuate în baza schițelor după natură. Lucrul practic dă posibilitate elevului să fie mai creativ, mai organizat și responsabil. Lucrările practice recomandate:

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	Ore
1.	Figură costumată. Model viu.	1. Desenarea modelului îmbrăcat (costum tematic). 1.2 Determinarea proporțiilor. Prioritățile proporțiilor. 1.3 Posedarea materialul moale în desen. 1.4 Realizare de schițe în materiale moi, model îmbrăcat.	11
2.	Nud. Model viu.	2. Prezentarea nudului. Model viu. 2.1 Perceperea tonului și importanța lui în desen. 2.2 Modelarea volumul și proprietățile tonale.	14
3.	Figură îmbrăcată în interior. Model viu.	3. Desenarea modelului îmbrăcat. Încadrare ambientală. 3.1 Generalizarea compozițional-tonală în desen.	17
Total ore:			42

IX. Sugestii metodologice

La selectarea metodelor și tehnicilor de predare-învățare se va promova o abordare specifică, bazată în esență pe stimulare, pe individualizare, pe motivarea elevului și dezvoltarea încrederii în sine.

Metode de predare-învățare			
Nr.	Unități de învățare	Metode de predare	Metode de învățare
1.	Figură costumată. Model viu.	Explicația, demonstrarea.	Explorarea surselor informaționale, metoda lucrului practic.
2.	Nud. Model viu.	Dialogul dirijat, instructajul.	Experimente, lucrul practic.

3.	Figură îmbrăcată în interior. Model viu.	Explicația, demonstrarea, discuția.	Observare, analiză, sinteză, comparația, metoda lucrului practic.
----	---	--	---

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea pune în evidență măsura în care se formează competențele specifice unității de curs.

Inițial se va începe cu o evaluare a nivelului de cunoștințe din domeniul disciplinelor de cultură generală care va oferi posibilitatea de diagnosticare a nivelului de pregătire a elevilor pentru disciplina *Desen II*.

De asemenea, se va aplica evaluarea formativă, care se va desfășura pe tot parcursul studierii disciplinei. În scopul unei evaluări eficiente se vor utiliza metode tradiționale și de alternativă, prin probe orale și scrise, în funcție de cerințele unității de competență. Se vor utiliza următoarele metode: observarea sistematică a comportamentului elevilor, urmărind progresul personal; autoevaluarea; portofoliul elevului; realizarea proiectelor de grup. Metodele utilizate vor fi orientate spre valorificarea achizițiilor elevilor și stimularea lucrului în echipă. Pentru fiecare metodă, profesorul va elabora instrumentele de evaluare.

De asemenea, lucrările practice ce dezvoltă capacități și aptitudini de analiză și evidență, vor servi și ca mod de evaluare curentă.

Evaluarea sumativă va fi proiectată în așa mod, încât să asigure dovezi pentru elevi, cadre didactice și angajatori informații relevante despre achizițiile în termeni de cunoștințe și abilități în baza unor criterii definite explicit.

La elaborarea sarcinilor/itemilor de evaluare formativă și sumativă, profesorul va ține cont de competențele specifice disciplinei.

Produsele elaborate în cadrul studiului individual vor fi evaluate în bază de criterii și descriptorii de evaluare.

Criteriile de evaluare al lucrărilor elevilor:

- paginația cu proporții;
- proporționarea suprafețelor mari;
- construcția liniară - tonală;
- redarea clarobscurului;
- calitatea îndeplinirii lucrărilor;
- realizarea sarcinii conform cerințelor propuse.

Instrumentele de evaluare trebuie să fie adecvate scopului urmărit și să permită elevilor să demonstreze deținerea/ stăpânirea competențelor specifice disciplinei.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Cerințe față de sălile de curs:

Sală de curs dotată cu tot necesarul pentru lecțiile de desen, mobilier școlar, cu toate condițiile adecvate. Sala de curs va fi dotată și cu utilaje, echipamente, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor, mostre.

Pentru a realiza cu succes formarea competențelor ce trebuie formate și dezvoltate în cadrul disciplinei *Desen II* trebuie asigurat un mediu de învățare autentic, relevant și centrat pe elev.

Lista de utilaje: Echipamente, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor practice recomandate.

Utilaje: Polițe, suporturi, șevalete, mese speciale cu înclinații, baie de apă, tablă purtătoare, lămpi de masă.

Instrumente și materiale: Rigle diferite simple și de metal, hârtii de diferite mărimi și grosimi, cuțite pentru tăiere, vase pentru apă, foi de carton, pahare, bureți, pipete, creioane diferite, tuș, penițe, centropene, rechizite școlare, etc.

Echipamente: Halate, mănuși, încălțăminte, șorțuri.

Lista materialelor didactice: exemple de lucrări din fondul metodic, literatură în limba română, lucrări ai elevilor precedenți.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Augusto Gentili. Viața și opera lui Tiziano. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009.	Biblioteca	1
2.	Brezianu Barbu. Brâncuși în România. Editura Academiei R.S. România. 1976.	Biblioteca	1
3.	Enrica Crispino. Viața și opera lui Michelangelo. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009.	Biblioteca	1
4.	Iliescu Andrei, Gavrilescu Dora. Anatomia funcțională și biomecanică. Editura Sport-Turism, 1976.	Biblioteca	1
5.	Le portrait romain, Musee de l'ermitage, Album et catalogue illustre de toute la collection, Éditions D'ART, Aurore, Leningrad, 1974.	Biblioteca	1
6.	Maurizia Tazartes. Viața și opera lui Rafael. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009.	Internet	-
7.	Materialele și tehnicile desenului.	Biblioteca	1

	Moscova. Izobrazitelinoe iscusstvo. 1984.		
8.	Vătășeanu Virgil. Pictura murală din nordul Moldovei. București. Editura Meridiane. 1974.	Internet	-